

## KÚRIA

Bfv.I.830/2017/16.szám

A Kúria Budapesten, a 2017. év november hó 28. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

### **v é g z é s t:**

A pénzmosás büntette és más bűncselekmények miatt és társa ellen folyamatban volt büntetőügyben a Veszprémi Törvényszék 12.B.1018/2014/36. számú és a Győri Ítéltábla Bf.79/2016/6. számú ítéletét a Győri Fellebbviteli Főügyészség és I. rendű terhelt által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva **I. rendű és II. rendű** terheltekre vonatkozó részében hatályában fenntartja.

A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye és ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

### **I n d o k o l á s**

A Veszprémi Törvényszék a 2016. június 1. napján kihirdetett 12.B.1018/2014/36. számú ítéletével az I. rendű terheltet bűnösnek mondta ki társtettesként elkövetett jogtalan elsajátítás vétségében [Btk. 378. § (1) bekezdés b) pont], ezért két évre próbára bocsátotta; II. rendű terheltet bűnösnek mondta ki társtettesként elkövetett jogtalan elsajátítás vétségében [Btk. 378. § (1) bekezdés b) pont], ezért a II. rendű terheltet egy év hat hónapra próbára bocsátotta.

Az I. rendű terheltet és a II. rendű terheltet az 1978. évi IV. törvény 303. § (3) bekezdésének a) és b) pontjaiba ütköző társtettesként elkövetett pénzmosás büntette miatt emelt vád alól felmentette.

Rendelkezett a polgári jogi igényről, a zár alá vétel feloldásáról, a bűnjelekről és a bűnügyi költségről.

A kétirányú fellebbezések folytán eljáró Győri Ítéltábla a 2017. február 17. napján meghozott Bf.79/2016/6. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta azzal, hogy az I. rendű terhelt terhére megállapított bűncselekmény jogszabályhelye: 1978. évi IV. törvény 325. § (1) bekezdés, az I. rendű terheltet egy év tíz hónap fogházban végrehajtandó szabadságvesztésre ítélte és vele szemben 49.000.000 forint összegben vagyonekobzást rendelt el. A szabadságvesztés végrehajtását két év próbaidőre felfüggesztette, megállapította, hogy a szabadságvesztés végrehajtása esetén a büntetésből legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

II. rendű terheltet a terhére megállapított bűncselekmény miatt kétszáz napi tétel pénzbüntetésre ítélte. A pénzbüntetés egy napi tételének összegét kétezer forintban állapította meg, így összesen négyszázezer forint pénzbüntetést szabott ki, rendelkezett meg nem fizetés esetén a pénzbüntetés átváltoztatásról. Egyebekben helybenhagyta az elsőfokú bíróság ítéletét.

A jogerős ügydöntő határozatok ellen a Győri Fellebbviteli Főügyészség terjesztett elő felülvizsgálati indítványt a Be. 416. § (1) bekezdés a) pontjában írt okból. Álláspontja szerint az alapügyben eljáró bíróságok mindkét terheltet a büntető anyagi jog szabályainak megsértésével mentették fel a pénzmosás büntettének vádja alól. Az indítványozó kifejtette, hogy a pénzmosás nem eredmény-bűncselekmény, ezért a terheltek tényállásban írt magatartását a pénzmosás büntettévé annak célzata emeli, így az első- és másodfokú bíróságok érvelése téves, mert a jogtalanul megszerzett pénzösszeg megtartása érdekében végrehajtott fiktív átutalások célja a pénzeszköz megtartása, vagyis a pénz törvénysértő eredetének elleplezése volt. Ezért a terheltek bűnösségének megállapítását indokoltnak tartotta további 1 rendbeli, a Btk. 399. § (3) bekezdésének a) és b) pontjába ütköző és eszerint minősülő pénzmosás büntettében.

Mivel az alapügyben eljáró bíróságok mindkét terheltet a büntető anyagi jog szabályainak megsértésével mentették fel a pénzmosás büntettének vádja alól, velük szemben csupán egy csekély tárgyi súlyú cselekmény a jogtalan elsajátítás vétsége miatt került sor bűnösség megállapítására, ezért a kiszabott büntetések is törvénysértően enyhék.

Mindezek alapján indítványozta, hogy a Kúria a Győri Ítéltábla ítéletét a Be. 428. § (1) bekezdése alapján helyezze hatályon kívül

és a másodfokú bíróságot utasítsa új eljárás lefolytatására.

A fenti jogerős határozatokkal szemben az I. rendű terhelt - védője útján - úgyszintén felülvizsgálati indítványt terjesztett elő a Be. 416. § (1) bekezdés a), b) és c) pontjában írt okból.

Az indítvány szerint az I. rendű terhelt bűnösségének megállapítására az anyagi jog szabályainak megsértésével került sor, mert a terheltek által átutalt összeg a számviteli bizonylatban foglaltak jogszerű teljesítése volt. A helyesbítő számlák megküldésétől kezdődően sem lett idegen dolog a megszerzett pénzösszeg, a díjfizetésről kiállított számla alapján csupán a szolgáltató érvényesítette követelését a fogyasztóval szemben. A sztornó számlák összegének fogyasztó részére visszautalása a hiteles számviteli bizonylatban szereplő szolgáltatói jognyilatkozattal egyezően történt. Mivel az átutalás nem tévedésen alapult, a tényállásban szereplő átutalt összeg nem volt idegen dolog az I.Kft. képviselőjében eljáró terhelt számára, ezért bűncselekmény nem valósult meg.

A felülvizsgálati indítvány kifejtette, hogy a vagyonekbevitel alkalmazására az irányadó tényállással ellentétesen és jogszabályi rendelkezés sérelmével került sor, ezért a Be. 417. § (1) bekezdés b) pontja szerint az intézkedés alkalmazása törvénytört.

Emellett az indítványozó a Be.416.§ (1) bekezdés c) pontjában írt okból, a Be. 373. § III. a) pontja alapján az indokolási kötelezettség megsértésére alapította felülvizsgálati indítványát, mert álláspontja szerint az alapeljárásban eljáró bíróságok nem adtak számot a nyomozó hatóság által beszerzett NAV jogi állásfoglalásról, a tényállásban szereplő számviteli bizonylatok jogkövetkezményeiről, az II.Kft. adóbevallásáról, továbbá a védelem által benyújtott szakértői állásfoglalásokról.

A felülvizsgálati indítvány az Emberi Jogok Európai Egyezménye 6. Cikkének megsértésére hivatkozással a nyomozás felügyeletét ellátó és a vádiratot előterjesztő ügyész (a megyei főügyész) elfogulatlanságát kérdőjelezte meg. A nyomozást felügyelő ügyész hozzátartozója - állítása szerint - a sértett társaság vezető beosztású dolgozója, a megyei főügyész pedig az iparági sportrendezvényen évek óta a sértett társaság színeiben versenyez, egyúttal a sértett társaság tisztségviselőjével hozzátartozói viszonyban áll.

Az indítványozó kérte, hogy a Kúria a Be. 427. § (1) bekezdése alapján a Győri Ítéltábla Bf.79/2016/6. számú ítéletét változtassa meg, az I. rendű terheltet mentse fel a jogtalan elsajátítás vétsége miatt emelt vád alól, egyúttal - a vagyonekbevitel megkezdett végrehajtása miatt - a Be. 423. § (6) bekezdése alapján

a jogerős határozat végrehajtásának felfüggesztését kérte.

A Legfőbb Ügyészség a fellebbviteli főügyészség felülvizsgálati indítványát fenntartotta, míg álláspontja szerint a Be. 416. § (1) bekezdés c) pontjában írt - a Be. 373. § (1) bekezdés III.a) pontjában foglalt - eljárási szabálysértésre hivatkozó részében a terhelt felülvizsgálati indítványa alaptalan, emellett a Be. 416. § (1) bekezdés c) pontjában írt más eljárási szabálysértés sem valósult meg, így az érdemi felülvizsgálatnak nincs akadálya.

A fellebbviteli főügyészség felülvizsgálati indítványa kapcsán kifejtette, hogy a terheltek a pénz átutalásával megszabadultak a bűncselekménnyel szerzett pénzösszeg felismerhetően jogellenes voltától, tudatuk a pénz bűnös eredetét átfogta, ezért a számlára érkezett pénz valós eredetének elfedését pénzügyi tevékenységgel kívánták biztosítani. Valamennyi esetben - így a 48 millió forint összeg I. rendű terhelt magánszámlájára történő utalása esetében is - a terheltek cselekménye a pénz eredetének elfedését szolgálta, ezzel a pénzmosás bűncselekményét maradéktalanul megvalósították.

A Legfőbb Ügyészség a terhelt által előterjesztett felülvizsgálati indítványra vonatkozóan is kifejtette álláspontját: a tévesen átutalt összegre a jogtalan elsajátítás elkövethető volt, mert a terheltek felismerték, hogy őket meg nem illető átutalás érkezett a társasághoz, ennek ellenére nem a pénz visszautalásáról, hanem más célra történő felhasználásáról rendelkeztek. Bűnösségük megállapítására ezért az anyagi jogi rendelkezések megsértése nélkül került sor.

Mindezekre figyelemmel indítványozta, hogy a Kúria a Be. 428. § (1) bekezdése szerint a megtámadott határozatot helyezze hatályon kívül és a másodfokú bíróságot utasítsa új eljárás folytatására (BF.708/2017. szám).

Az I. rendű terhelt védője a Győri Fellebbviteli Főügyészség és a Legfőbb Ügyészség indítványaira észrevételt tett, a felülvizsgálati indítványát fenntartva hivatkozott az átutalt pénzösszegek visszafizetése tárgyában folyamatban volt polgári perben hozott jogerős ítélet rendelkezéseire és indokolására, mely szerint az eljáró bíróságok nem jogalap nélküli gazdagodás, hanem áramdíj tartozás jogcímén ítélték meg a II.Kft. részére a tényállásban rögzített kár összegét.

A II. rendű terhelt védője által előterjesztett észrevétel védencének a jogtalan elsajátítás bűntettében megállapított elkövetői minőséget sérelmezte, hivatkozással arra, hogy a II. rendű terhelt nem társtettesként, hanem bűnsegédként - az I. rendű terhelt utasítására - követte el a cselekményt, a pénzmosás kapcsán

pedig az eljárás bíróságok álláspontjával értett egyet.

A Kúria a felülvizsgálati indítványokat a Be. 424. § (1) bekezdése alapján - mivel az ügyész a terheltek terhére jelentette azt be - nyilvános ülésen bírálta el.

A nyilvános ülésen a Legfőbb Ügyészség képviselője az indítvánnyal egyezően szólalt fel, azt kiegészítette azzal, hogy az I. rendű terhelt védője által a nyomozást felügyelő ügyészt és a megyei főügyészt érintően bejelentett kizárási ok alaptalan. Álláspontja szerint - mivel az eljárás már jogerősen befejeződött, a kizárási okra pedig az eljárás során sem a terhelt, sem védője nem hivatkozott - a kizárási ok alaposságának vizsgálatára utóbb, a felülvizsgálati eljárásban már nincs lehetőség. Egyébiránt a megjelölt hozzátartozói viszony csupán általánosságokat tartalmaz, nem lehet megállapítani, hogy az milyen azonosítható személyt és hozzátartozói viszonyt érint, a sportrendezvényeken való részvétel pedig az elfogultságra nem ad okot.

Ezért a felülvizsgálati indítványt fenntartotta, a Be. 428. § (1) bekezdése szerint a megtámadott határozat hatályon kívül helyezését és a másodfokú bíróság új eljárás lefolytatására utasítását kérte.

Az I. rendű terhelt védője a nyilvános ülésen a felülvizsgálati indítványában részletesen kifejtett érveit megismételve azokat változatlanul fenntartotta, utalt továbbá arra, hogy az eljáró ügyész esetleges elfogultságának kérdését csupán a tisztességes és pártatlan eljáráshoz való jog érvényesülése miatt az Emberi Jogok Európai Egyezménye 6. Cikkének felhívásával vetette fel, mert álláspontja szerint a védencével szemben egyoldalúan véghezvitt bizonyítás a terhelti jogok sérelmével folyt.

A nyilvános ülésen a II. rendű terhelt védője írásban előterjesztett észrevételeit változatlanul fenntartotta.

A felülvizsgálati indítványok nem alaposak.

A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, amelynek kizárólag a Be. 416. § (1) bekezdésében meghatározott okokból van helye.

A Kúria a felülvizsgálati indítványt a Be. 423. § (4) bekezdésében írtaknak megfelelően a felülvizsgálati indítványokban megjelölt okokra figyelemmel bírálta felül; emellett tekintettel volt ugyanezen törvényhely (5) bekezdése alapján a Be. 416. § (1) bekezdés c) pontjában megjelölt, feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező esetleges eljárási szabálysértésekre is.

A Be. 416. §-ának (1) bekezdés c) pontja alapján a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen akkor van helye felülvizsgálatnak, ha a bíróság határozatának meghozatalára a Be. 373. § (1) bekezdés I. b) vagy c) pontjában, illetve II-IV. pontjának valamelyikében meghatározott eljárási szabálysértéssel került sor.

A Be. 373. § (1) bekezdés III/a. pontja alapján hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértés valósul meg, ha a bíróság a bűnösség megállapítása, a felmentés, az eljárás megszüntetése, a cselekmény jogi minősítése, vagy a büntetés kiszabása, illetve az intézkedés alkalmazása tekintetében indokolási kötelezettségének oly mértékben nem tesz eleget, hogy emiatt az ítélet felülbírálatra alkalmatlan.

Az indítványban megjelölt és a Be. 373. § (1) bekezdés III. a) pontjában foglalt ok csak akkor vezethet - felülvizsgálati eljárásban is - hatályon kívül helyezéshez, ha szoros összefüggésbe hozható a bűnösség megállapításával, a felmentéssel, az eljárás megszüntetésével, a jogi minősítéssel, a büntetés kiszabásával, illetve az intézkedés alkalmazásával.

A Be. 258. §-ában előírtakra figyelemmel a bíróság indokolásában köteles számot adni döntéshozatali tevékenységéről, a felülbíráló bíróság pedig ezt köteles ellenőrizni. Ha a megtámadott határozat indokolása oly mértékben hiányos, hogy nem állapítható meg belőle mire alapította a bíróság a döntését, akkor valósul meg az érdemi felülbírálat lehetősége, aminek következménye a hatályon kívül helyezés.

A jogi indokolás körében a hatályon kívül helyezés csak akkor következhet be, ha a jogi indokolás annyira hiányos, hogy nem állapítható meg belőle jogi következtetés útján sem, hogy milyen jogszabályon alapul valamely büntetőjogi főkérdésben hozott döntés (1/2007. BK vélemény).

Mindebből következően tehát a tárgyalta felülvizsgálati ok esetében nem vizsgálható a bűnösség megállapításának, a felmentésnek, az eljárás megszüntetésnek, a jogi minősítésnek vagy a büntetés kiszabásnak, illetve az intézkedés alkalmazásának anyagi jogi alapossága, helyessége. Az indokolási kötelezettség megsértése akkor valósulhat meg - feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező - eljárási szabálysértésként, ha a megtámadott határozat oly mértékben hiányos, hogy nem állapítható meg belőle, mire alapította a bíróság döntését. E felülvizsgálati ok kapcsán nem vizsgálható a bűnösség megállapításának, a felmentésnek, az eljárás megszüntetésnek, a bünteteskiszabásnak, illetve az intézkedés alkalmazásának anyagi jogi helyessége (BH 2012.32.; BH 2017.48.).

A felülvizsgálati indítványban megjelölt és a törvényben is szabályozott felülvizsgálati ok azonban a Veszprémi Törvényszék és a Győri Ítéltábla határozatát illetően nem állapítható meg.

Az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségét teljesítette, hiszen ítéletének 10. oldal utolsó bekezdése a bizonyítékok értékelése körében kiemeli a sértett jogi képviselőjének vallomását, melyet az I. és II. rendű terhelttel történő egyeztetések tekintetében valónak fogadott el; az egyéb tanúvallomásokkal összhangban állapította meg azt a tényt, hogy a terheltek a visszautalt pénzösszeg nagyságának téves voltáról tudomással bírtak és a visszautalás nem állt a II.Kft. szándékában. Mindemellett az ítélet 12-14. oldala tételesen és mindenre kiterjedően tartalmaz indokolást arra vonatkozóan, hogy az elsőfokú bíróság mely bizonyítékokat, jelesül a tanúvallomásokat, az okiratokat és a szakvéleményeket miként értékelte, azok egymással történő összevetése alapján mérlegelési tevékenységéről számot adott.

A Kúria a védőnek az indokolást érintő kifogásai tekintetében kiemeli, hogy 1.igazságügyi szakértő meghallgatásakor (Veszprémi Törvényszék 12.B.1018/2014/32. sz. jegyzőkönyv 15-24. oldal) a NAV állásfoglalás tartalmára észrevételt tett, az elsőfokú bíróság a szakértő véleményét ennek tükrében értékelte az ítéletben, emellett a védelem által becsatolt, 2.szakértő véleményét okiratként is felhasználta, a kirendelt szakértő részére megismerhetővé tette. A vélemények bizonyítékként történt mikénti értékelése a tényállás tilalmazó támadása miatt azonban a felülvizsgálati eljárás tárgya nem lehet. Az I.Kft. adólevonási jogának gyakorlása, illetve a számviteli bizonylatok számviteli törvény szerinti jogkövetkezményei a védelem álláspontja szerint a terheltek azon tévedését igazolják, miszerint a számlájukra a pénzösszeg jogszerűen érkezett, ezt azonban a bíróság a fentiek szerint indokolásában a bizonyítékok értékelése során elvetette. Ezért a védőnek az indokolást támadó eljárási szabálysértésre alapított indítványa nem foghat helyt.

A másodfokú bíróság az indokolási kötelezettség teljesítését ellenőrizte, határozata 7-11. oldalában foglalt indokolásában az elsőfokú bíróság által lefolytatott bizonyítás eredményét és az elsőfokú bíróság bizonyíték-értékelő tevékenységét elemezte. Az indokolást az II.Kft. által lefolytatott fegyelmi eljárás adataival is kiegészítette, mely szerint a zárolás sikertelenségét eredményező magatartást a sértett szankcionálta.

Az ügyész kizárása kapcsán előterjesztett kifogással összefüggésben a Kúria álláspontja a következő:

A Be. 31. § (1) bekezdés d) pontja szerint az ügyben ügyészként nem járhat el, akitől az ügy elfogulatlan megítélése egyéb okból nem

várható.

A következőket bírói gyakorlat szerint a bíró, illetve az ügyész kizárásának lehetséges okát az ügyhöz kötötten kell vizsgálni, és esetileg kell tisztázni, hogy az eljáró bíró, vagy ügyész esetében az elfogultság megállapítható-e. Az erre vonatkozó bejelentést ugyanakkor alapos és konkrét okokkal kell alátámasztani. Az elfogultság általános szinten történő megfogalmazása, amely közvetett összefüggésbe sem hozható a bíró személyével, nem alkalmas a kizárási ok megállapítására.

Az Alkotmánybíróság a 25/2013. (X. 4.) AB határozatában mutatott rá arra, hogy a kizárási indítványok egyébként sem korlátlanul, hanem csak az eljárási törvény által előírt szigorúbb rendben gyakorolhatók; azaz a felülvizsgálati eljárás során is irányadó a Be. 23. § (3) bekezdésében foglalt rendelkezés, mely szerint a felülvizsgálati eljárásban is az elfogultság, mint kizárási ok akkor áll fenn, ha a kérelmező első ízben olyan konkrét körülményt kíván érvényesíteni, melyről bizonyítja, hogy arról a jogerős ítélet meghozatalát követően szerzett tudomást.

A Be. 32. § (1) bekezdése szerint az ügyész a vele szemben felmerült kizárási okot köteles az ügyészség vezetőjének bejelenteni, az (5) bekezdés értelmében az ügyész kizárásáról a főügyész, a főügyész kizárásáról pedig a legfőbb ügyész határoz. A Legfőbb Ügyészség nyilvános ülésen elhangzott tájékoztatása szerint ilyen kizárási ok bejelentése az ügyben nem történt.

A nyomozás felügyeletét ellátó, valamint a megyei főügyész elfogultságára hivatkozással a terhelt a büntetőeljárás alatt kizárás iránti kérelmet nem terjesztett elő, a rendelkezésre álló iratok alapján a kizárásnak sem objektív, sem szubjektív okokra visszavezethető indokoltsága nem volt megállapítható. A sértettel való hozzátartozói viszony kapcsán konkrét adat az ügyben nem merült fel, a sértett által szervezett sportrendezvényen való részvétel pedig önmagában az elfogultság megállapítására nem ad alapot.

Erre tekintettel az adott ügyben a Be. 373. § (1) bekezdés II/b. pontja szerinti eljárási szabálysértés nem volt megállapítható.

A fentiekből következően az I. rendű terhelt védője által hivatkozott további eljárási szabálysértések nem szerepelnek a Be. 416. § (1) bekezdés c) pontjában felsorolt okok között, és ilyen eljárási szabálysértést a felülvizsgálat során a Kúria sem észlelt. Az indítványban foglal további esetleges eljárási szabálysértések - bizonyítási indítványok elutasítása, nyomozati szabálytalanságok, zár alá vétel fenntartásának időtartama - legfeljebb relatív eljárási szabálysértés megállapítására adnak alapot, ezért nem



szolgálhatnak a rendkívüli jogorvoslat törvényes feltételeként.

Az Emberi Jogok Európai Egyezményének megsértésével kapcsolatban a Kúria megjegyzi, hogy az erre való hivatkozás a Be. 416. § (1) bekezdés g) pontja alapján csak abban az esetben lehet a felülvizsgálat alapja, ha nemzetközi szerződéssel létrehozott emberi jogi szerv megállapította, hogy az eljárás lefolytatása vagy a bíróság jogerős határozata megsértette a törvényben kihirdetett nemzetközi szerződés valamely rendelkezését.

Ilyen határozatra az indítvány nem hivatkozott; ennek hiányában a sérelmezett, esetleges eljárási hibák - az előzőekben kifejtettekre figyelemmel - legfeljebb a felülvizsgálati eljárás alapjául nem szolgáló relatív eljárási szabálysértések lehetnek.

-.-.-

Az I. rendű terhelt felülvizsgálati indítványában anyagi jogszabálysértésként sérelmezte bűnösségének megállapítását az 1978. évi IV. törvény 325. § (1) bekezdésébe ütköző és aszerint minősülő jogtalan elsajátítás vétségében.

A Be. 416. § (1) bekezdés a) pontja szerint a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen felülvizsgálatnak van helye, ha a terhelt bűnösségének megállapítására a büntető anyagi jog szabályainak megsértésével került sor. A Be. 423. § (1) bekezdése szerint ugyanakkor a felülvizsgálati eljárásban a jogerős ügydöntő határozatban megállapított tényállás az irányadó és a felülvizsgálati indítványban ez a tényállás nem támadható.

Erre figyelemmel a Kúria a megállapított tényálláshoz még annak esetleges megalapozatlansága esetén is kötve van, és a felülvizsgálat során a vitatott jogkérdések kizárólag az alapeljárásban megállapított tényállás alapján bírálhatók el. Ebből következően a bizonyítékok eltérő értékelésére, eltérő következtetés levonására, bizonyításra, illetve ilyen célból az ítélet hatályon kívül helyezésére nincs törvényes lehetőség.

A Kúria ezért a felülvizsgálati indítványnak a bizonyítékok bizonyító erejét, helytállóságát, azok mérlegelését vitató, vagy a bizonyítékok hiányára hivatkozó érveivel érdemben nem foglalkozhatott. A törvényben kizárt a felülvizsgálati indítvány azon részében, mely az irányadó tényállást, a bíróság mérlegelésének helyességét támadta, a bizonyítékok mikénti értékelését vitatta, átértékelését célozta, a tényállástól eltérő körülményekre hivatkozott és ezen keresztül kifogásolta a bűnösség megállapítását.

Az irányadó tényállás ugyanis tartalmazza, hogy az I. rendű terhelt a 2010. február 21-én kelt, a sértettnek írt levelében javasolta a

villamos energia számlázás kölcsönös kompenzálását 11.800.862 forint erejéig, mivel a gázmotoros erőműhöz tartozó segédberendezések villamos energia fogyasztása után járó, az általa képviselt kft. részéről meg nem fizetett díj és a reklamált rendszerhasználati díj különbözete összecsúszva megegyezik (első fokú ítélet 5. oldal 3. bekezdés). Az első fokú határozat 6. oldalának utolsó bekezdése rögzíti, hogy az I. rendű terhelt észlelte, amikor az II.Kft. sértett tévesen, 2008. január 1. napja óta befizetett teljes áramdíj visszautalása iránt intézkedett annak tudatában, hogy ezen teljes összegre az I.Kft. nem jogosult. Ezt követően intézkedett arról, hogy a II. rendű terhelt milyen összegeket, milyen számlákra és milyen jogcímen utaljon át. A tényállás azt is tartalmazza, hogy a helyesbítő számlák kiküldésére a SAP könyvelési rendszer hibájából nem került sor, azonban a stornó számlákon szereplő összegre az I.Kft. nem volt jogosult.

Ezért téves a felülvizsgálati indítványnak az az érvelése, hogy a stornó számlák kiállítása nem tévedésből történt, és a számlákon feltüntetett összeg jogszerűen érkezett az I.Kft. számlájára. A felülvizsgálati indítvány okfejtése nem helytálló abban a tekintetben sem, hogy a terheltek tudattartalmának a tévesen átutalt összeg vonatkozásában nincs jelentősége, mert az átutalás jogcíme okirattal alátámasztott. A stornó számlák kiállításának és könyvelésének adminisztratív ténye nem kérdőjelezi meg azt, hogy a 120.477.111 forint összeget kitevő visszautalás a szolgáltató sértett szándéka ellenére történt és a terheltek ezzel tisztában voltak, mint ahogy az irányadó tényállás alapján azzal is, hogy a gazdasági társaságot jogszerűen 11.800.862 forint illette meg. Így a különbözet, azaz 108.676.249 forint a terheltek számára idegen dolog volt, azzal szabadon nem rendelkezhettek, a pénzüsszeget nem használhatták fel.

A Kúria a teljesség kedvéért megjegyzi, hogy az 1978. évi IV. törvény 325. § (1) bekezdésében rögzített jogtalan elsajátítást az elkövető éppen oly módon valósítja meg, hogy az utóbb eltulajdonított idegen dolog találás vagy véletlen folytán, illetve tévedésből kerül a birtokába részéről megvalósított jogellenes magatartás hiányában. Ezért az okirattal alátámasztott, érvényes jogcím alapján történő átutalásra való hivatkozás - éppen az első fokú határozatban tényként rögzített, a terheltek által is felismert téves átutalásra tekintettel - nem eredményezheti annak megállapítását, hogy az átutalt pénzüsszeg a terheltek számára nem volt idegen dolog.

A terheltek a 108.676.249 forint összeg vonatkozásában a gazdasági társaságot meg nem illető összeg tekintetében tévedésből hozzájuk került idegen dolognak nem a visszautalásáról, hanem más célra történő felhasználásáról rendelkeztek, azt eltulajdonították. Ekként a bűnösségük megállapítására nem a büntető anyagi jog

megsértésével került sor. Az adott ügyben felmerült kérdés nem példa nélküli a bírói gyakorlatban sem, hiszen hasonló tényállás alapján az eljáró bíróságok által hivatkozott, a BH 2011.333. számú - továbbá a BH 2011.128. számú - eseti döntés szerint a jogtalan elsajátítás bűncselekményét követi el, aki a gazdasági társaság pénzgazdálkodásért felelős vezetőjeként felismeri ugyan, hogy a pénzösszeg téves átutalás alapján érkezett a gazdasági társasághoz, ám ennek ellenére annak visszautalásáról nem, hanem más célra történő felhasználásáról rendelkezik.

A felülvizsgálati indítvány érvei szerint az átutalás nem volt téves, mert a stornó számla a II.Kft. fizetési kötelezettségét tartalmazta, és az okirat által tanúsított gazdasági esemény alapján a számlák összegét az I.Kft. részére teljesíteni kellett. Az indítvány hivatkozott a NAV azon állásfoglalására, mely szerint nem történt téves átutalás, emellett a II.Kft. ÁFA-bevallására, mely igazolja, hogy az átutalás nem tévedésen alapult. A felülvizsgálati indítvány a fent hivatkozott okokból valójában az irányadó tényállást, az eljáró bíróságok bizonyíték-értékelő tevékenységét támadta azzal összefüggésben, hogy az a törvényben kizárt.

A felülvizsgálati indítvány az I. rendű terhelt tévedésére is hivatkozott. Az irányadó tényállás a terhelték tévedésére utaló tényt nem tartalmaz, felülvizsgálat keretében a büntethetőséget kizáró ok hiányára vont következtetés helyessége azonban kizárólag az irányadó tények alapul vételével vitatható (EBH 2011.2395.).

A Be. 416. § (1) bekezdés b) pontjában foglaltak értelmében a büntető anyagi jog szabályainak megsértése (adott esetben az időbeli hatályt esetlegesen sértő rendelkezés) abban az esetben felülvizsgálati ok, ha az kihatott a bűnösség megállapítására, vagy ahhoz törvénysértő büntetés alkalmazása társul (BH 2014.293.).

A Győri Fellebbviteli Főügyészség felülvizsgálati indítványában okszerűen utal arra, hogy az időbeli hatály kérdésében eltérő döntés meghozatala nem indokolt. A jogtalan elsajátítás bűncselekménye mind az 1978. évi IV. törvény, mind a Btk. szerint egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő. Az első fokú ítélet 15. oldal 5. és 6. bekezdése rögzíti azt, hogy a jogtalan elsajátítás esetében a 4. számú Büntető Kollégiumi véleményre is figyelemmel a Btk. feltételes szabadságra vonatkozó rendelkezései a terhelték esetében az elbíráláskor hatályban lévő anyagi jogi szabályok alkalmazását indokolják. Utalt arra, hogy az 1978. évi IV. törvény anyagi jogi rendelkezéseinek alkalmazására kizárólag a pénzmosás bűncselekményében történő bűnösség megállapítása esetén kerülhetne sor, a büntetési tételkeret súlyosbodására figyelemmel.

Ehhez képest a másodfokon eljáró ítélőtábla határozata a Btk. 2. §-

a vonatkozásában - a jogtalan elsajátítás elkövetéskor hatályos 1978. évi IV. törvény alkalmazása ellenére - érdemi indokolást nem tartalmaz. A pénzmosás az 1978. évi IV. törvény szerint öt évig terjedő, míg a 2012. évi C. törvény (Btk.) szerint egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő, ugyanakkor a felülvizsgálat a felmentő rendelkezést nem érintette. A büntetés kiszabása során a középmérték [1978. évi IV. törvény 83. § (2) bekezdése, Btk. 80. § (2) bekezdése] alkalmazása mindkét időpontban irányadó volt, emellett a fent hivatkozott büntetési tétel, és az 1978 évi IV. törvény 47. § (2) bekezdése, valamint a Btk. 38. § (2) bekezdés a) pontja szerinti feltételes szabadságra vonatkozó rendelkezés azonosságára figyelemmel, nem sértett anyagi jogszabályt a másodfokú bíróság, amikor az 1978. évi IV. törvény alkalmazása mellett döntött.

Töretlen ugyanakkor a Kúria gyakorlata abban a kérdésben, hogy a Btk. 2. §-ának téves alkalmazása csak akkor felülvizsgálati ok, ha kihatott a bűnösség megállapítására vagy törvénysértő büntetés kiszabását eredményezte (BH 2014.293.II.). Ilyen törvénysértésre azonban egyik felülvizsgálati indítvány sem hivatkozott.

Az I. rendű terhelt felülvizsgálati indítványában hivatkozott arra is, hogy a vagyonekobbzás alkalmazására az irányadó tényállással ellentétesen és a jogszabályi rendelkezés sérelmével került sor, mert az elkobzott 49.000.000 forint összeggel az I. rendű terhelt nem gyarapodott, azt a gazdasági társaságok működésének finanszírozására fordította, ekként a bűnös úton történt vagyonszerzés megállapítása az irányadó tényállással és az iratok tartalmával ellentétesen történt.

A felülvizsgálati eljárásban azonban a vagyonekobbzás nem támadható.

A Be. 416. § (4) bekezdés c) pontja szerint kizárt a felülvizsgálat, ha a törvénysértés különleges eljárás (Be. XXIX. Fejezet I-II. Cím) lefolytatásával orvosolható.

A Be. 570. § (1) bekezdés a) pontja szerint különleges eljárásnak van helye, ha a bíróság a jogerős ügydöntő határozatában a vagyonekobbzásról nem, vagy nem a törvénynek megfelelően rendelkezett. Azaz a vagyonekobbzásra való rendelkezés hiánya vagy törvénysértő jellege orvosolható a büntetőeljárásban, és erre szolgál a Be. 570. §-a szerinti különleges eljárás.

A Kúria ezért - a felülvizsgálati indítványban megjelölt kúriai döntés ellenére - a felülvizsgálat során kizártnak találta a vagyonekobbzásra vonatkozó rendelkezések érdemi felülbírálatát.

Miután a törvény nem tesz különbséget az egyes különleges eljárások

között, az idézett törvényi tilalom valamennyi, a XXIX. Fejezet I-II. Címében szabályozott különleges eljárásra vonatkozik (EBH 2017.B.23.).

A különleges eljárások általános szabályai szerint - eltérő rendelkezés hiányában - az eljárás hivatalból, vagy az ügyész, a terhelt, illetve a védő indítványára indulhat meg [Be. 555. § (2) bekezdés a) pont].

Kétségtelen, hogy a Be. 570. § szerint a bíróság az ügyész indítványára, illetőleg hivatalból jár el a vagyoneklobzás kapcsán különleges eljárásban. Ugyanakkor azonban a Be. 43. § (2) bekezdésének d) pontja a terhelt alapvető jogává teszi, hogy az eljárás bármely szakában indítványokat és észrevételeket tegyen, és a Be. 50. § (3) bekezdése a terhelt védőjének is biztosítja ezen alapvető jogosultságot, rögzítve, hogy a terhelt jogait a védője külön is gyakorolhatja, kivéve azokat, amelyek értelemszerűen kizárólag a terheltet illetik.

Amennyiben a terhelt, illetve védője a vagyoneklobzás törvénysértő rendelkezéseit kifogásoló indítványt terjeszt elő, az ügyésznek, illetve a bíróságnak a Be. 6. § (1) bekezdésére figyelemmel azt érdemben meg kell vizsgálnia, és amennyiben a különleges eljárás feltételei fennállnak, az ügyésznek kötelessége az ilyen eljárás kezdeményezése, a bíróságnak pedig kötelessége hivatalból - azaz ügyészi indítvány hiányában is - lefolytatni az eljárást.

Azaz az esetleges törvénysértés különleges eljárás lefolytatásával orvosolható, így erre tekintettel a felülvizsgálati eljárásban a vagyoneklobzás nem támadható. A Be. 423. § (6) bekezdésére figyelemmel ezért a vagyoneklobzás végrehajtásának felfüggesztésére sem kerülhetett sor.

A II. rendű terhelt védője észrevételében kifogásolta az elkövetői alakzat megállapítását, mert álláspontja szerint a II. rendű terhelt a cselekményt bűnsegédként követte el.

A Be. 416. § (1) bekezdés b) pontja szerint a büntető anyagi jog szabályának megsértése abban az esetben felülvizsgálati ok, ha a büntetés törvénysértő. A Btk. 14. § (3) bekezdése értelmében a részesekre is a tettesekre megállapított büntetési tétel alkalmazandó és a II. rendű terhelttel szemben alkalmazott pénzbüntetés törvénysértően nem súlyos, ezért felülvizsgálatra a társtettesi elkövetés megállapítása miatt nem volt ok.

A Győri Fellebbviteli Főügyészség felülvizsgálati indítványa a Be. 416. § (1) bekezdés a) pontjában írt okból a pénzmosás büntettének vádja miatt történő felmentő rendelkezést támadja, mert álláspontja szerint az eljáró bíróságok mindkét terheltet a büntető anyagi jog

szabályainak megsértésével mentették fel, ekként a kiszabott büntetések is törvénytől enyhék.

A Győri Fellebbviteli Főügyészség a Be. 416. § (1) bekezdés a) pontjában foglalt felülvizsgálati okra hivatkozva terjesztette elő indítványát. Álláspontja szerint az alapügyben eljáró bíróságok a büntető anyagi jog szabályainak megsértésével mentették fel a pénzmosás büntettének vádja alól a terhelteket, mivel a fiktív átutalások célja a pénz törvénytől eredetének leplezése volt. A Legfőbb Ügyészség érvelése szerint az elsőfokú bíróság tévesen jutott arra a következtetésre, hogy a terheltek cselekménye azért nem valósította meg a pénzmosás büntettét, mert a banki átutalások követhetősége és átláthatósága miatt alkalmatlan volt a pénz eredetének leplezésére. Nem helytálló a másodfokú bíróság álláspontja sem, miszerint a terheltek a banki tranzakciókkal nem a pénzösszeg eredetének leplezését, hanem különböző jogcímek kreálásával a jogszerűtlenül megszerzett összeg megtartását kívánták elérni. A pénz eredetének eredményes leplezése nem törvényi tényállási elem, az átutalt összeg eredetének elrejtése és a saját célra történő felhasználás célzata pedig egymástól nem elválasztható. A terheltek célja az volt, hogy több pénzforgalmi művelet közbeiktatásával a bűncselekmény és az abból befolyt pénz egymástól történő eltávolítását ériék el, ami a pénzmosás célzataként értékelendő. Ezzel - a fiktív jogcímű átutalásokkal - a pénz illegális eredete felismerhetetlenné vált, azaz legális eredetűnek mutatkozott, így leplezhetővé vált a bűncselekményből származás ténye és lehetetlenné vált annak bűncselekményből származó eredete, azonosíthatósága.

Az irányadó tényállás lényege szerint az I. rendű terhelt 2002. szeptember 10. napjától 2002. december 17. napjáig, majd 2004. június 8. napjától a felszámolás elrendeléséig, 2011. július 18-ig volt az I.Kft. önálló képviselőre jogosult vezető tisztségviselője, mely társaság üzemeltette a tulajdonában álló ... Hotel & ... megnevezésű szállodát. Az I. rendű terhelt gazdasági igazgatóként alkalmazta a II. rendű terheltet 2009. július 24. napjától kezdődően, feladatát az I. rendű terhelt utasításai, iránymutatásai alapján látta el.

Az I.Kft. és a II.Kft. között 2003. évtől kezdődően villamos energia szolgáltatási szerződéses jogviszony állt fenn, melynek során az I.Kft. 2009. szeptember 10. napján számlareklamációval élt és elszámolási igényt jelentett be a II.Kft. felé, mivel 2008. január 1. napjától kezdődően az energia fogyasztás ellenértékének meghatározásakor nem vette figyelembe a jogszabályi változás miatti kedvezőbb árszabást. A 2008. január 1. napján hatályba lépett, a villamos energia rendszerhasználati díjakról szóló 119/2007. (XII. 29.) GKM rendeletben meghatározott, a kft. számára kedvezőbb közép/kisfeszültségű transzformátorhoz történő csatlakozásra előírt

díjszabás helyett az I. rendű terhelte által üzemeltetett szálloda tekintetében a kisfeszültségű csatlakozás rendszerhasználati díját számolta el.

A II.Kft. a terheltekkel történt egyeztetések eredményeként a számlázás helytelenségét elismerve 2010. április 18-19-én megkezdte az érintett számlák törlését azzal, hogy egyidejűleg a helyesbítő számlákat is kiállítja. A kérdéses számlák törlése megtörtént, azonban ezt követően a helyesbítő számlákat a sértett társaság könyveléssel megbízott alkalmazottja kiállítani nem tudta, mivel a SAP programban a 2008. évre alkalmazandó tarifa csak tájékoztató jelleggel volt rögzítve, azzal számlázni nem lehetett. A helyesbítő számlák hiányában a törölt számlákkal érintett teljes összeg, azaz 120.477.111 forint mint számlához nem rendelhető befizetés megjelent az I. rendű terhelte által képviselt gazdasági társaság ügyfél folyószámláján. A számlareklamáció alapján a kft. részére jogszerűen 11.800.862 forint járt volna vissza.

Mivel a SAP program - néhány napos türelmi idő után - automatikusan visszautalja a számlához nem rendelhető befizetést az ügyfél részére, a sértett alkalmazottai a folyószámla zárolása iránt intézkedtek a pénz visszautalásának megakadályozása érdekében, azonban az általuk elvégzett zárolás módja nem volt alkalmas a visszautalás megakadályozására. A fentiekre visszavezethetően a II.Kft. sértett SAP rendszere további emberi beavatkozás nélkül automatikusan 2010. április 23. napján a sértett tényleges szándékával ellentétesen a jogszerűen járó 11.800.862 forint helyett a számlák törlésével érintett teljes összeget, 120.477.111 forintot visszautalt a kft. számlájára, mely összeg 2010. április 26. napján a számlán jóváírásra került.

I. rendű terhelte annak tudatában, hogy ezen teljes összegre az I.Kft. nem jogosult, 2010. április 26. napján vidékről felhívta a II. rendű terhelte, majd tájékoztatta őt a jóváírásról, illetve arról, hogy ezen összeg terhére milyen átutalásokat kell végrehajtani. Ennek során a II. rendű terhelte az I. rendű terhelte utasítására 50.000.000 forintot utalt át az I. rendű terhelte érdekeltségébe tartozó III.Kft. számlájára, 25.000.000 forintot a I.Kft. zárolt projekt számlájára, 25.000.000 forintot az APEH beszédési számlájára, 12.160.052 forintot a ... gázszolgáltatónak.

Az I. rendű terhelte érdekeltségébe tartozó III.Kft. részére átutalt 50.000.000 forinttal 2010. április 26-án, néhány órán belül a következő banki műveleteket végezték: az I. rendű terhelte utasítására a II. rendű terhelte a teljes összeget átutalta az I. rendű terhelte magánbankszámlájára „lekötött tartalék előleg visszafizetés” címén. Az I. rendű terhelte ezen összegből 49.000.000 forintot a I.Kft. bankszámlájára „kölcson visszafizetése” jogcímen utalt, majd ezen számláról 48.000.000 forintot utalt tovább az

érdekeltségi körébe tartozó IV.Kft. számlájára „szállodai tartozás kiegyenlítése” megjegyzéssel, végül ugyanezen összeget rövid időn belül a magánbankszámlájára utalta.

A terheltek az átutalt összeg eltulajdonításával fenti cselekményükkel a sértettnek 108.678.249 forint kárt okoztak.

A Kúria a fellebbviteli főügyészség indítványát és a Legfőbb Ügyészség érvelését nem találta alaposnak és nem értett egyet az eljáró bíróságok érvelésével sem. A pénzmosás megállapítása – elvileg – nem kizárt akkor sem, ha a terheltek pénzügyi tevékenysége, a bankszámlákra történő utalások folytán nyomon követhető, továbbá az azokhoz kapcsolt kreált jogcímek alapján történő bankszámla műveletek átláthatók. A bűncselekményből származó pénz eredetének leplezése megvalósulhat ugyanis a különböző bankszámlákra történő átutalásokkal, melynek sajátja, hogy a bankszámlaforgalom pontosan rekonstruálható, a pénz útja tételesen nyomon követhető.

A pénzügyi (banki) műveletek tárgyává válva különösképpen alkalmas a valós eredet leplezésére, ami önmagában veszélyes a társadalomra. A pénznek banki műveletek körében történő fiktív jogcímen megvalósuló továbbutalása a külvilág szereplői számára az illegális eredet felismerhetetlenné tételére lehet alkalmas, azaz legálisnak mutakozó eredetet keletkeztethet (BH 2014.7. számú döntés indokolása).

Az 1978. évi IV. törvény 303. § (3) bekezdés a) és b) pontjai alapján a pénzmosást az követi el, aki szabadságvesztéssel büntetendő cselekményének elkövetéséből származó dolgot ezen eredetének leplezése céljából gazdasági tevékenység gyakorlása során felhasználja, vagy a dologgal összefüggésben bármilyen pénzügyi tevékenységet végez, vagy pénzügyi szolgáltatást vesz igénybe. (A tényállás a Btk. 399. § (3) bekezdés a) és b) pontjai alapján nem változott.)

A pénzmosás olyan bűncselekmény, mely arra irányul, hogy a bűnös úton szerzett pénz eredetét leplezze, egyúttal lehetetlenné tegye az illegálisan szerzett pénz eredetének azonosíthatóságát és azt legális forrásból származónak tüntesse fel. A pénzmosás nem önálló, hanem járulékos bűncselekmény, a bűnkapcsolat egy formája, így feltételezi azt, hogy megvalósulását megelőzi valamely másik bűncselekmény, amelyből származó jövedelem eredetét az elkövető a pénz bujtatása vagy integrálása révén próbálja leplezni, és a bűnös úton szerzett jövedelmét a legális gazdaságba visszaforgatni.

A cselekménynek lényegében három fázisa különíthető el: az elhelyezés a bujtatás és az integrálás. E három mozzanat együtt jelenti a pénz legalizálásának folyamatát. Olyan pénzügyi manőverek (átutalás, átváltás, befektetés stb.) sorozatáról van szó, amelyben a pénz eredeti bűnös származása követhetetlenné válik.



A pénzmosás kapcsán a BH 2006.143. számú eseti döntés utal arra, hogy önmagában a pénz átváltása eredet leplezési célzat nélkül nem valósítja meg a pénzmosást, míg a BH 2014.7. számú eseti döntés szerint a pénzmosás nem a csalás büntetlen utócsелеkménye, minthogy a törvény a pénzmosást kifejezetten kiemelte a lehetséges utócsелеkmények köréből. Az adott ügyben a csalás megvalósulását követően fiktív jogcím alapján végzett banki művelet már a csalással szerzett dologgal az eredet leplezése céljából végzett pénzügyi tevékenység volt, hiszen elkövetői oldalról létezett egy eleve fiktív lízingügylet, melyből származó pénznek a banki művelet körében fiktív jogcímmel történt továbbutalása a külvilág szereplői számára az illegális eredetet felismerhetetlenné tette, azaz legálisnak mutakozó eredetet keletkeztetett.

A pénzmosás tehát a bűncselekményből származó dologra elkövetett járulékos magatartásokat bünteti, így akkor tényállásszerű, ha azt megelőzi egy olyan cselekmény, mely a Btk. szerint valamely büntetendő cselekmény törvényi tényállását megvalósítja. Az alapbűncselekmény lehet befejezett, de a részcsелеkmények megvalósulását követően is lehet a pénzmosás tényállásszerű. Így például, ha az elkövető a kábítószer-kereskedésből éveken át szerzett jövedelmét használja fel gazdasági tevékenysége során, vagy azzal pénzügyi műveleteket végez. A pénzmosás nem csupán a legutolsó részcsелеkmény elkövetését követően, hanem már akkor megvalósul, amikor az elkövető a kábítószer-kereskedésből származó pénzt első ízben tisztára mossa, így teremtve lehetőséget arra, hogy a bűncselekményből származó, folyamatosan beáramló pénz eredetét elfedje.

Mindezekből következően a pénzmosás alapbűncselekmény hiányában nem valósulhat meg, csak akkor tényállásszerű, ha az elkövető az általa vagy a más által elkövetett bűncselekmény elkövetéséből származó dolog eredetét leplezi. Következésképpen az alapbűncselekmény és a pénzmosás esetében valóságos heterogén alaki halmazat általában nem jöhet létre, azaz egy elkövetési magatartás (vagy magatartás sorozat) egyidejűleg az alapbűncselekmény és a pénzmosás törvényi tényállását nem merítheti ki.

Jelen ügyben éppen a pénzmosáshoz megkívánt alapbűncselekmény hiányzik, illetve az ügyészség által pénzmosásként értékelt magatartás maga az alapbűncselekmény.

A terheltek által elkövetett jogtalan elsajátítás oly módon valósult meg, hogy az idegen dolog tévedésből került a birtokukba, azt a dolog felett rendelkezni jogosult sértett nem tudatosan, hanem tévesen juttatta oda. A tévedést nem az elkövetők idézték elő, a terheltek által felismert tévedés következményeként a dolog

az I. rendű terhelt birtokába került, ám önmagában a dolog birtokba kerülése (bankszámlán történt megjelenése) nem volt jogellenes. Tévedésből az elkövető birtokába került dolog tulajdonoshoz való visszajuttatása, visszaadása esetén ugyanis a bűncselekmény nem valósul meg.

A tévedésből az elkövetőhöz került dolog eltulajdonítása (vagy 8 napon belüli vissza nem adása) jogellenes. Az elkövető ugyanis, miután felismerte az átruházó tévedését, nyilvánvalóan tudatában van annak, hogy birtokosi helyzete nem a tulajdonos akaratából való. Ehhez képest jogszerű magatartás csak a visszaadás lehet. Abban az esetben ugyanis, ha az elkövető felismeri, hogy a pénzösszeg téves átutalás alapján érkezett a bankszámlájára, de ennek ellenére nem annak visszautalásáról, hanem más célra történő felhasználásáról rendelkezik, elköveti a jogtalan elsajátítást (BH 2011.333.).

Az eltulajdonítás pedig akkor következik be, amikor a tulajdonos a dolog feletti rendelkezési jogát gyakorolni nem tudja, a visszaadás elmulasztásával a dolog feletti rendelkezéssel az elkövető a tulajdonos számára a dolgot véglegesen hozzáférhetetlenné teszi.

Ilyen rendelkezés volt az I. rendű terhelt érdekeltségi körébe tartozó gazdasági társaságok számlájára történő átutalás, a köztartozások kiegyenlítése érdekében az adóhatóság részére történő átutalás, a szolgáltató felé fennálló tartozás fedezetére történő felhasználás és ebbe a körbe tartozik a pénzösszeg egy részének magánbankszámlára történő átutalása is.

Jelen ügyben a terheltek a tévedésből birtokukba került pénzösszeget néhány órán belül egységes akarat-elhatározással végrehajtott átutalások révén tulajdonították el.

A terheltek ilyen módon szereztek rendelkezési jogot a pénz felett, melynek része volt az is, hogy az átutalásokhoz fiktív jogcímeket illesztettek. A tévedésből hozzájuk került pénzzel egy napon, néhány órán belül végzett műveletek a vagyon elleni bűncselekmény tényleges megvalósulásának minősülnek.

Mindezekből következően a terheltek által elkövetett jogtalan elsajátítás bűncselekményéhez nem kapcsolódott a pénzmosás. Nincs az irányadó tényállás szerint olyan, az egységes cselekménysort követő magatartás, mely alapján meg lehetne azt állapítani, hogy a terheltek a bűncselekményből származó pénz eredetének leplezése érdekében azt elhelyezték, bujtatták, rétegezték vagy integrálták volna, hiszen a pénzzel történő banki műveletek végzése, az átutalások sorozata volt maga a jogtalan elsajátítás.

A fentiek miatt téves az az ügyészi álláspont, miszerint a

terheltek a banki műveleteket eredet leplezési célzattal hajtották végre, mint ahogy az is, hogy a terheltek a pénzáttalalásokkal a pénz valós eredetének elfedését pénzügyi tevékenységgel kívánták biztosítani.

A fentiekre tekintettel helyesen jutottak az eljáró bíróságok arra a következtetésre, hogy az irányadó tényállás alapján pénzmosás nem valósult meg, ezért a pénzmosás miatt emelt vád alól - bűncselekmény hiányában - történő felmentő rendelkezés törvényes.

A Kúria olyan egyéb eljárási szabálysértést nem észlelt, amelynek vizsgálatára a Be. 423. § (5) bekezdése alapján hivatalból köteles, és amelyre az indítványozók nem hivatkoztak.

Ezért a kifejtettekre tekintettel a felülvizsgálati indítványoknak nem adott helyt és a megtámadott határozatokat mindkét terhelt tekintetében a Be. 426. §-a alapján hatályában fenntartotta.

A Kúria végzése elleni fellebbezést a Be. 3. § (4) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a 417. § (4) bekezdés b) pontja kizárja. Az ismételt indítvány benyújtásával összefüggő tájékoztatás a Be. 418. § (3) bekezdésén alapul azzal, hogy ez esetben a Kúria az indítvány elutasítására vonatkozó határozat hozatalát is mellőzheti a Be. 421. § (3) bekezdésére figyelemmel.

Budapest, 2017. november 28.

Dr. Csák Zsolt s.k. a tanács elnöke, Dr. Domonyai Alexa s.k. előadó bíró, Dr. Soós László s.k. bíró

A kiadmány hitelével:  
TóthLné  
bírószági tisztviselő